

Dosar nr.
OPERATOR 3074 – CONFIDENȚIAL
DATE CU CHARACTER PERSONAL

- tutelă –

R O M Â N I A
TRIBUNALUL NEAMȚ
SECȚIA I CIVILĂ ȘI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV
Ședința publică din data de

ÎNCHEIERE

Instanța constituită din:

Președinte:

Judecător:

..... - judecător

Grefier:

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de **apelanta-reclamantă**împotriva încheierii nr., pronunțată de Judecătoria Roman în dosarul nr., în contradictoriu cu **intimatul-pârât**, având ca obiect tutelă autorizări date tutorelui.

Desfășurarea ședinței de judecată a fost înregistrată, conform dispozițiilor art. 231 alin. 4 noul Cod procedură civilă.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, au lipsit părțile.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care a învederat instanței următoarele:

- obiectul dosarului: tutelă autorizări date tutorelui;
- stadiul procesual – apel;
- procedura de citare este legal îndeplinită;
- cauza se află la al treilea termen de judecată;

Se constată că la data deprin fax, o cerere prin care a arătat că nu este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, solicitând pe de o parte judecarea cu celeritate a cauzei, iar pe de altă parte judecata în lipsă.

Instanța reține cauza în pronunțare cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

TRIBUNALUL

Deliberând asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată următoarele:

În ședința din data de Tribunalul a pus în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept privind interpretarea dispozițiilor art. 144 din Codul civil, respectiv dacă acceptarea succesiunii de către o persoană lipsită de capacitate de exercițiu reprezintă sau nu un act de dispoziție care impune autorizarea instanței de tutelă. **Petenta a comunicat că nu este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, solicitând judecarea cauzei cu celeritate.**

Analizând cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, reține următoarele:

Potrivit ar. 519 din Codul de procedură civilă, *dacă, în cursul judecății, un*

complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Astfel, în interpretarea acestui text și având în vedere inclusiv jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, rezultă că sunt instituite mai multe condiții cumulative de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de pronunțare a unei hotărâri prealabile prin care să se dezlege o chestiune de drept, respectiv:

1. Existența unei cauze aflate în curs de judecată;
2. Cauza să fie soluționată în ultimă instanță;
3. Cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
4. Cauza în care se formulează sesizarea să fi început sub imperiul Codului de procedură civilă din 2013;
5. Ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
6. Chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de nouitate;
7. Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra acestei chestiuni și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În ceea ce privește primele patru condiții enunțate, aceasta sunt îndeplinite, având în vedere că pe rolul Tribunalului Neamț - Secția I civilă și de contencios administrativ se află în curs de judecată în ultimă instanță, în apel, o cauză având ca obiect autorizare tutore. Cauza urmează să fie soluționată în ultimă instanță, deoarece în materia în care a fost declanșată această procedură judiciară (cerere dată de Codul civil în competențe instanței de tutelă și de familie), hotărârea pronunțată de prima instanță este supusă numai apelului, potrivit art. 107 din Codul civil, art. 94 pct. 1 lit. a coroborat cu art. 95 pct. 2, art. 466 alin. 1 și art. 483 alin. 2 din Codul de procedură civilă, astfel încât decizia pronunțată de tribunal este definitivă, în aplicarea art. 634 alin. 1 pct. 4 din Codul de procedură civilă. În raport de dispozițiile art. 3 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 76/2012 și de data introducerii cererii la instanță (22.03.2023), se constată că pentru lămurirea cauzei se poate apela la dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă, care reglementează mecanismul de unificare a practicii judiciare.

Totodată, în opinia tribunalului este îndeplinită și condiția privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Astfel, se reține că prin cererea înregistrată pe rolula solicitat instituirea unui curator și numirea lui în calitate de curator pentru minorul în vederea asistării acestuia la dezbaterea succesiunii după defunctul său tată. încuviințarea acceptării succesiunii în numele minorului de către curator și pentru semnarea tuturor actelor, autorizarea încheierii de către minor a actului de lichidare a regimului comunității legale dintre părinții săi, cota de contribuție la dobândirea/contractarea bunurilor/datoriilor comune fiind de ½ pentru fiecare soț, autorizarea semnării încheierii finale ce se va întocmi în dosarul succesoral nr. în baza căruia se va emite certificatul de moștenitor, autorizarea semnării unui act de partaj voluntar, încuviințarea acceptării testamentului de către curator în numele minorului, lăsat de bunicul acestuia, autorizarea semnării unui act de partaj voluntar pentru bunurile provenite de la bunicul său, pentru care minorul va primi sumă compensatorie într-un cont deschis pe numele său.

Prin sentința civilă nr. a fost admisă excepția necompetenței

generale a instanțelor judecătorești, invocată din oficiu, în ceea ce privește cererea având ca obiect numire tutore, dispunându-se disjungerea celorlalte capete de cerere, formându-se dosarul nr.

Prin încheierea nr. a fost respinsă cererea formulată de petenta

.....

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță, a reținut, în esență, că, în fapt, petenta Tatăl minorului a decedat la data de În ceea ce privește dezbaterile succesorale, petenta a arătat că s-a adresat notarului, însă acesta a refuzat întocmirea actelor, întrucât nu s-a numit curator pentru minor. În speță, a reținut prima instanță că petenta solicită autorizarea acceptării succesiunii după defunctul, încheierii de către minor a actului de lichidare a regimului comunității legale dintre părinții săi, semnării încheierii finale în dosarul succesor al, semnării actului de partaj voluntar și încuviințarea acceptării testamentului lăsat de bunicul minorului, defunctul În lumina art. 32 din Codul de procedură civilă, care reglementează condițiile de exercitare a acțiunii civile, a reținut prima instanță că orice cerere poate fi formulată și susținută numai dacă autorul acesteia are capacitate procesuală, în condițiile legii, are calitate procesuală, formulează o pretenție și justifică un interes. Cu privire la cel din urmă aspect, interesul de a acționa trebuie să fie, potrivit exigențelor art. 33 din Codul de procedură civilă teza I, determinat, legitim, personal, născut și actual. Prematuritatea presupune că dreptul pretins nu este actual la data sesizării instanței, fiind supus unui termen ori unei condiții. Or, s-a observat că, în speță, dreptul de a obține autorizarea vânzării nu este actual, fiind supus unei condiții, respectiv desemnarea de către autoritatea tutelară a unui curator special și acceptarea succesiunii de către minor. A mai reținut judecătoria că, potrivit art. 150 Cod civil, „(1) Ori de câte ori între tutore și minor se ivesc interese contrare, care nu sunt dintre cele ce trebuie să ducă la înlocuirea tutorelui, instanța de tutelă va numi un curator special. (2) De asemenea, dacă din cauza bolii sau din alte motive tutorele este împiedicat să îndeplinească un anumit act în numele minorului pe care îl reprezintă sau ale cărui acte le încuviințează, instanța de tutelă va numi un curator special. (3) Pentru motive temeinice, în cadrul procedurilor succesorale, notarul public, la cererea oricărei persoane interesate sau din oficiu, poate numi provizoriu un curator special, care va fi validat ori, după caz, înlocuit de către instanța de tutelă.”, iar dispozițiile art. 229 alin. 3 ind. 2 din Legea 71/2011, prevăd că, până la data intrării în vigoare a reglementării prevăzute la alin. 1 („organizarea, funcționarea și atribuțiile instanței de tutelă și de familie se stabilesc prin legea privind organizarea judiciară”), numirea curatorului special care îl asistă sau îl reprezintă pe minor la încheierea actelor de dispoziție sau la dezbaterile procedurii succesorale se face, de îndată, de autoritatea tutelară, la cererea notarului public, în acest din urmă caz nefiind necesară validarea sau confirmarea de către instanță.

Prima instanță, constatând că în momentul de față pentru minor nu a fost desemnat un curator special care să îl asiste în cadrul procedurii succesoare notariale, a respins cererea petentei privind autorizarea acceptării succesiunii după defunctul de către minorul, încheierii de către minor a actului de lichidare a regimului comunității legale dintre părinții săi, semnării încheierii finale în dosarul succesor al, semnării actului de partaj voluntar și încuviințarea acceptării testamentului lăsat de bunicul minorului, defunctul, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei încheieri a declarat apel în termen legal petenta, solicitând admiterea apelului, desființarea hotărârii atacate, reținerea cauzei spre rejudecare și admiterea cererii formulate.

În motivare, a arătat că prin încheierea atacată s-a respins cererea sa având ca obiect autorizări date tutorelui. A susținut că a solicitat judecătoriei numirea unui curator pentru minorul, care să-l reprezinte la dezbaterile succesiunii după tatăl său, decedat la

data de și, totodată a mai solicitat și autorizarea acceptării succesiunii după defunctul său tată. A precizat că instanța a invocat din oficiu și a admis excepția necompetenței generale a instanțelor judecătorești. S-a respins ca inadmisibilă cererea petentei și au fost disjuncte celelalte capete de cerere, formându-se dosarul având ca obiect autorizări date tutorelui. A susținut că s-a adresat autorității tutelare pentru numirea unui curator special care să îl asiste pe minor în cadrul procedurii succesorale notariale, dar nu a primit niciun răspuns. În drept s-au invocat dispozițiile art. 466 și următoarele din Codul de procedură civilă.

La data de s-a înregistrat la dosar întâmpinarea la apel formulată de numitul prin care acesta a solicitat admiterea căii de atac, destăințarea hotărârii apelate, reținerea cauzei spre rejudecare și admiterea cererii formulate de petentă. În motivare, a precizat că a mers la Primăria împreună cu petenta și a acceptat să fie numit curator special. Astfel, a fost emisă de către Primăria dispoziția nr. prin care el a fost numit curator special și s-a instituit curatele pentru reprezentarea minorului

În ședința din data de prin reprezentant convențional avocat a precizat că capetele de cerere referitoare la încuviințarea acceptării testamentului redactat de bunicul minorului, și încuviințarea semnării unui act de partaj voluntar pentru bunurile provenite de la bunicul minorului reprezintă o eroare de redactare a cererii, neavând niciun fel de solicitare în acest sens.

Prin dispoziția nr. emisă de Primarul depusă în apel, s-a dispus instituirea curatele speciale pentru reprezentarea minorului și al numitei S-a numit domnul în calitate de curator special pentru reprezentarea minorului pentru a accepta succesiunea și a fi reprezentat la dezbaterea succesiunii după defunctul său tată și eliberarea unui certificat de moștenitor, precum și pentru a fi reprezentat la semnarea unui act de partaj voluntar prin care se atribuie mamei sale, autoturismul marca având număr de identificare fabricat în anul înmatriculat în circulație sub numărul S-a menționat că efectele dispoziției vor înceta odată ce procedura notarială va fi îndeplinită.

Având în vedere că în apel a fost depusă dispoziția primarului de numire a curatorului special pentru minor, prematuritatea reținută de prima instanță nu subzistă, astfel că, în virtutea caracterului devolutiv al apelului, tribunalul trebuie să verifice temeinicia capetelor de cerere formulate de petentă. În cadrul acestei analize, în raport de capătul de cerere având ca obiect autorizarea instanței de tutelă în vederea acceptării succesiunii de către curator în numele minorului, tribunalul trebuie să analizeze următoarea chestiune de drept, de care depinde soluționarea apelului: dacă în interpretarea dispozițiilor art. 1108 alin. 2 din Codul civil, art. 43 din Codul civil, art. 41 alin. 3 din Codul civil și art. 144 din Codul civil, acceptarea expresă a moștenirii de către un minor lipsit de capacitate de exercițiu reprezintă un act de dispoziție și, în caz afirmativ, dacă acest act necesită autorizarea instanței de tutelă.

Tribunalul reține că există mai multe posibile interpretări ale acestor dispoziții legale, respectiv:

- acceptarea expresă a moștenirii de către un minor lipsit de capacitate de exercițiu nu reprezintă un act de dispoziție și nu necesită autorizarea instanței de tutelă;
- acceptarea expresă a moștenirii de către un minor lipsit de capacitate de exercițiu nu reprezintă un act de dispoziție, dar necesită autorizarea instanței de tutelă;
- acceptarea expresă a moștenirii de către un minor lipsit de capacitate de exercițiu reprezintă un act de dispoziție și necesită autorizarea instanței de tutelă.

Codul civil nu conține o reglementare generală, de principiu, a actului juridic civil. În doctrină (Marian Nicolae, Drept civil. Teoria generală – vol. II Teoria drepturilor subiective civile, Editura Solomon, București, 2018, pagina 307) actul juridic civil este definit

ca acea declarație de voință făcută, în limitele și condițiile dreptului obiectiv, de către orice persoană fizică sau juridică în scopul de a produce anumite efecte juridice, respectiv de a crea, modifica, consolida sau stinge un raport juridic civil concret. În raport de importanța lor, atât în literatura de specialitate, cât și în potrivit dispozițiilor legale (de exemplu art. 345 din Codul civil, art. 640-art. 641 din Codul civil) actele juridice se clasifică în acte de conservare, acte de administrare și acte de dispoziție.

Actul de conservare este acel act juridic care are ca efect preîntâmpinarea pierderii unui drept subiectiv civil. Actul de conservare este întotdeauna avantajos pentru autorul său, deoarece cu o cheltuială mică se salvează un drept de o valoare mai mare. Ca acte de conservare doctrina și jurisprudența au reținut următoarele: asigurarea bunului, întreruperea unei prescripții prin acțiunea (cererea) în justiție, înscrierea unei ipotecii sau a unui privilegiu în registrele de publicitate, somația, punerea în întârziere a debitorului sau creditorului etc.

Actul de administrare este acel act juridic prin care se realizează o normală punere în valoare a unui bun ori a unui patrimoniu sau a unei mase patrimoniale, după caz. Doctrina și jurisprudența au prezentat ca exemple următoarele acte de administrare: închirierea sau arendarea bunului, investirea sumelor de bani în titluri de valoare, înstrăinarea bunurilor devenite nefolositoare sau care sunt supuse pierii și stricăciunii ori sunt necesare conservării bunurilor, achitării datoriilor sau menținerii modului de folosință potrivit cu destinația obișnuită a bunurilor, înstrăinarea fructelor etc.

Actul de dispoziție este actul juridic civil care are ca rezultat ieșirea din patrimoniu a unui bun sau drept (actele de înstrăinare propriu-zisă) ori grevarea unui bun cu o sarcină reală (uzufruct, ipotecă, gaj).

În doctrina dezvoltată în aplicarea Codului civil din 1864 (Francisc Deak, *Tratat de drept succesoral*, ediția a II-a actualizată și completată, Editura Universul Juridic, București, 2002, pagina 385), în analiza condițiilor de validitate ale actului de opțiune succesorală, se arată că „după cum rezultă din art. 687 din Codul civil - *Minorii și interzișii nu pot face valabil acceptarea unei moșteniri decât conform dispozițiilor titlului de la minoritate și tutelă (nota completului)*, interpretat în lumina dispozițiilor din Codul familiei, acceptarea moștenirii reprezintă un act de dispoziție. (...) Fiind un act de dispoziție, pentru validitatea opțiunii, succesibilul trebuie să aibă capacitate de exercițiu deplină, iar persoanele lipsite de capacitate sau cu capacitate de exercițiu restrânsă trebuie să exercite opțiunea prin ocrotitorul legal, respectiv cu încuviințarea acestuia și, în ambele cazuri, cu autorizarea autorității tutelare (art. 105, 124, 127 și 147 din Codul familiei).” În prima notă de subsol se citează lucrarea „Este necesară încuviințarea autorității tutelare pentru acceptarea succesiunii de către un minor”, publicată în RRD nr. 5, 1982, pag. 24–29, elaborată de O. Gâdei și C. Bîrsan, indicându-se că potrivit primului autor acceptarea moștenirii nu reprezintă act de dispoziție, deci nu necesită încuviințarea autorității tutelare, apreciindu-se că aceasta contravine sensului art. 687 din Codul civil din 1864. În cea de-a treia notă de subsol se arată că prin derogare, se admite că legatul cu titlu particular – dacă este fără sarcini sau condiții – poate fi acceptat de minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă fără vreo încuviințare, deoarece el nu-și asumă vreo obligație.

Potrivit art. 43 alin. 1 lit. alin. 2, alin. 3 din Codul civil, în afara altor cazuri prevăzute de lege, nu au capacitate de exercițiu: a) minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani (...). Pentru cei care nu au capacitate de exercițiu, actele juridice se încheie, în numele acestora, de reprezentanții lor legali, în condițiile prevăzute de lege. Cu toate acestea, persoana lipsită de capacitatea de exercițiu poate încheia singură actele anume prevăzute de lege, actele de conservare, precum și actele de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la momentul încheierii lor. (...)

Conform art. 41 alin. 1, 2 și 4 din Codul civil, minorul care a împlinit vârsta de 14 ani are capacitatea de exercițiu restrânsă. Actele juridice ale persoanei cu capacitate de exercițiu restrânsă se încheie de aceasta, cu încuviințarea părinților sau, după caz, a tutorelui,

iar în cazurile prevăzute de lege, și cu avizul consiliului de familie, dacă există, și autorizarea instanței de tutelă. Încuviințarea, avizul sau autorizarea poate fi dată, cel mai târziu, în momentul încheierii actului. Cu toate acestea, persoana cu capacitate de exercițiu restrânsă poate face singură acte de conservare, acte de administrare care nu o prejudiciază, acte de acceptare a unei moșteniri sau de acceptare a unor liberalități fără sarcini, precum și acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la data încheierii lor. (...)

În baza art. 144 alin. 1, 2 și 4 din Codul civil, tutorele nu poate, în numele minorului, să facă donații și nici să garanteze obligația altuia. Face excepție darurile obișnuite, potrivite cu starea materială a minorului. Tutorele nu poate, fără avizul consiliului de familie și autorizarea instanței de tutelă, să facă acte de înstrăinare, împărțală, ipotecare ori de grevare cu alte sarcini reale a bunurilor minorului, să renunțe la drepturile patrimoniale ale acestuia, precum și să încheie în mod valabil orice alte acte ce depășesc dreptul de administrare. Cu toate acestea, tutorele poate înstrăina, fără avizul consiliului de familie și fără autorizarea instanței de tutelă, bunurile supuse pieririi, degradării, alterării ori deprecierii, precum și cele devenite nefolositoare pentru minor.

Potrivit art. 1114 alin. 1, 2 din Codul civil, acceptarea consolidează transmisiunea moștenirii realizată de plin drept la data decesului. Moștenitorii legali (...) răspund pentru datoriile și sarcinile moștenirii numai cu bunurile din patrimoniul succesoral, proporțional cu cota fiecăruia.

Prin urmare, legislația actuală prevede expres că minorul cu capacitate restrânsă de exercițiu poate să facă singur acte de acceptare a unei moșteniri, fără încuviințarea reprezentantului legal și fără autorizarea instanței de tutelă. Această reglementare dă expresie faptului că acceptarea moștenirii reprezintă o declarație de voință făcută pentru a consolida transmisiunea moștenirii realizată de plin drept la data decesului autorului și că moștenitorul răspunde pentru pasivul succesoral doar în limita activului. În ceea ce-i privește pe minorul lipsit de capacitate de exercițiu, este neîndoielnic că actul de acceptare a unei moșteniri se încheie în numele minorului de reprezentantul său legal, dar aspectul care trebuie dezlegat este dacă în cazul minorului fără capacitate de exercițiu acceptarea unei moșteniri reprezintă un act care trebuie autorizat de instanța de tutelă.

Astfel, dacă acceptarea unei moșteniri în numele unui minor lipsit de capacitate de exercițiu nu aduce o modificare în compunerea patrimoniului acestuia în sensul transmiterii unui bun sau unui drept în favoarea unei persoane, nu are ca rezultat ieșirea din patrimoniu a unui drept sau grevarea cu sarcini reale a unui bun, prin raportare la definiția constantă reținută de doctrină a actului juridic de dispoziție, trebuie stabilit dacă acceptarea unei moșteniri în numele unui minor lipsit de capacitate de exercițiu reprezintă un act de conservare, un act de administrare, un act ce depășește dreptul de administrare sau un act de dispoziție.

În doctrina recentă (Francisc Deak, Romeo Popescu, *Tratat de drept succesoral*, vol. III, *Transmisiunea și partajul moștenirii*, Editura Universul Juridic, București, 2014, pagina 71 și următoarele) se reține că „acceptarea moștenirii constă în actul sau faptul juridic unilateral săvârșit de succesibil prin care își consolidează necondiționat calitatea de moștenitor, definitivând transmisiunea succesorală care a operat la data deschiderii moștenirii. Rezultă că prin acceptarea moștenirii succesibilul nu dobândește niciun drept, ci consolidează numai dobândirea care s-a produs de plin drept (ope legis) de la data deschiderii moștenirii și pierde posibilitatea de a renunța la ea.” Referitor la acceptarea voluntară expresă se menționează că intervine „când succesibilul își însușește explicit titlul sau calitatea de moștenitor printr-un înscris autentic sau sub semnătură privată”, specificându-se că „evident, înscrisul trebuie să fie redactat cu respectarea regulilor de capacitate și în termenul de opțiune succesorală”. În același sens, se reține că „acceptarea expresă a moștenirii poate fi făcută și prin reprezentant (respectiv cu încuviințarea lui și a instanței de tutelă), inclusiv printr-un mandatar împuternicit, în formă scrisă (deoarece mandatul formează un tot indivizibil cu actul în vederea căruia a fost dat) și

cu procură dată special pentru acceptarea moștenirii (fiindcă este un act de dispoziție).” De asemenea, analizând condițiile de validitate a actului de opțiune succesorală (pagina 26), în privința capacității se reține că „deși noul Cod civil nu prevede în mod expres, apreciem că atât acceptarea moștenirii, cât și renunțarea la moștenire reprezintă acte de dispoziție.”

Dacă potrivit doctrinei dezvoltate atât în ceea ce privește interpretarea Codului civil din 1864, cât și a noilor dispoziții din Codul civil, acceptarea expresă a moștenirii este calificată ca fiind un act de dispoziție, pare că legislația recentă se îndepărtează de la această interpretare. În acest sens, se reține, pe de o parte, că legea prevede în mod expres că o persoană cu capacitate de exercițiu restrânsă poate face singură acte de acceptare a unei moșteniri. Pe de altă parte, pare că legea enumeră în mod gradual actele pe care o persoană cu capacitate de exercițiu restrânsă le poate face singură, actele de acceptare a unei moșteniri sau a unei liberalități fără sarcini fiind situate după actele de conservare și actele de administrare neprejudiciabile, dar înaintea actelor de dispoziție care pot fi făcute de persoana cu capacitate de exercițiu singură, respectiv actele de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la data încheierii lor.

De altfel, trebuie observat că jurisprudența dezvoltată în aplicarea dispozițiilor Codului civil referitoare la acceptarea unei moșteniri și la autorizarea instanței de tutelă nu este unitară.

În acest sens, se constată că *unele instanțe au reținut că operațiunea de acceptare a unei succesiuni are caracterul unui act de conservare și nu necesită autorizarea instanței de tutelă* (încheierea nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr.; încheierea nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr.). *Alte instanțe au reținut că actul juridic de opțiune succesorală reprezintă un act de dispoziție, și acesta nu se poate face, în cazul succesibilului minor, decât cu autorizarea instanței de tutelă* (încheierea nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr.; încheierea nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr.; decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr., prin care a fost admis apelul împotriva încheierii civile nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr., această din urmă instanță reținând că operațiunea de acceptare a unei succesiuni are caracterul unui act de conservare, nefiind nevoie de autorizarea instanței pentru acceptarea de către minoră a succesiunii rămase după mama sa; sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Drobeta-Turnu Severin în dosarul nr.; sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Alba Iulia în dosarul nr.; decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Maramureș în dosarul nr.; decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr.). *Alte instanțe au reținut că modificarea Codului civil prin Legea nr. 140/2022 determină excluderea actelor de acceptare a moștenirii din sfera celor pentru care este necesară autorizarea instanței de tutelă* (decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Prahova în dosarul nr.). *Alte instanțe au reținut că este necesară autorizarea instanței de tutelă pentru acceptarea succesiunii de către un minor fără capacitate de exercițiu, fără a califica expres actul de acceptare a succesiunii* (încheierea din data de pronunțată de Tribunalul București – Secția a IV-a Civilă în dosarul nr.; sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Bacău în dosarul nr.; sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca în dosarul nr.; sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Sibiu în dosarul nr.; sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr.; decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul București – Secția a IV-a Civilă în dosarul nr.; decizia civilă nr. pronunțată de tribunalul Argeș în dosarul nr., din care ar rezulta, totuși, că acceptarea succesiunii nu reprezintă un act de dispoziție) sau că *acceptarea succesiunii este un act care depășește dreptul de administrare a*

bunurilor minorului/actul juridic de opțiune succesorală vizează un act ce depășește dreptul de administrare, astfel că acceptarea succesiunii poate fi făcută de reprezentantul legal al minorului doar cu încuviințarea instanței de tutelă/dezbaterea succesiunii depășește limitele unui act de administrare fiind un act de dispoziție iar acceptarea succesiunii este supusă autorizării instanței de tutelă, (decizia nr.pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr.: încheierea civilă nr. pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr.: decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Prahova în dosarul nr.). De asemenea, a fost identificată și o hotărâre în cuprinsul căreia s-a reținut că „minorii având capacitate restrânsă de exercițiu pot face acte de acceptare a unei moșteniri care au caracterul unui act de administrare, câtă vreme aceasta nu presupune și un pasiv. Însă, cum din actele dosarului, instanța de recurs nu constată existența unui pasiv succesoral, apreciază că minorii pot accepta succesiunea, fără autorizarea instanței de tutelă” (decizia civilă nr. pronunțată de T B în dosarul nr.)

Tribunalul reține că pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, chestiunea de drept care necesită a fi lămurită trebuie să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plasa asupra securității raporturilor juridice deduse judecării. În contextul celor anterior enunțate, tribunalul reține că textul de lege nu este suficient de clar, fiind astfel necesară o interpretare a instanței supreme pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept.

Referitor la condiția noutății chestiunii de drept, tribunalul reține că din jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție formată în procedura prevăzută de art. 519 din Codul de procedură civilă, rezultă că cerința noutății este îndeplinită nu numai atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări nou-întrate în vigoare, dar și în situația unor reglementări mai vechi, dar asupra cărora instanța de judecată este chemată să se pronunțe în prezent, devenind actuală aplicarea frecventă a normei juridice. În ambele cazuri este necesar a nu se fi dezvoltat o practică judiciară ce relevă o anumită interpretare și aplicare a normei vizate de chestiunea de drept întrucât, după cum s-a decis în mod constant, orientarea jurisprudenței spre o anumită interpretare a normelor analizate și existența unei practici a instanțelor naționale determină pierderea caracterului de noutate a chestiunii de drept supuse analizei. Tribunalul constată că nu s-a conturat o orientare certă și consistentă a practicii către anumită interpretare și aplicare a normelor din perspectiva chestiunii de drept. Se poate vorbi, astfel, de o practică în curs de formare, ce justifică declanșarea mecanismului de prevenire a practicii neunitare prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă. Prin urmare, este îndeplinită și condiția de admisibilitate privind noutatea.

Cea din urmă condiție este de asemenea îndeplinită, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept și nici nu există un recurs în interesul legii în curs de soluționare având ca obiect această chestiune de drept.

Data fiind situația arătată, respectiv a existenței de argumente în favoarea fiecăreia dintre interpretările enunțate, apare ca necesară intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru lămurirea chestiunii de drept.

În temeiul art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, se va suspenda soluționarea apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În considerarea dispozițiilor art. 520 din Codul de procedură civilă, dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu

privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 1108 alin. 2 din Codul civil, art. 43 din Codul civil, art. 41 alin. 3 din Codul civil și art. 144 din Codul civil, acceptarea expresă a moștenirii de către un minor lipsit de capacitate de exercițiu reprezintă un act de dispoziție și, în caz afirmativ, dacă acest act necesită autorizarea instanței de tutelă.

Suspendă judecata apelului declarat de către petentaîmpotriva încheierii nr. din data de a Judecătoriei Roman până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept, în contradictoriu cu **intimatul-pârât**
.....

Fără nicio cale de atac în ceea ce privește soluția de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Cu recurs pe toată durata suspendării, cererea de recurs urmând a se depune la Tribunalul Neamț – Secția I Civilă și de Contencios Administrativ.

Pronunțarea soluției s-a făcut prin punerea acesteia la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, azi data de

Președinte,

.....

Judecători,

.....

Grefier,

.....